

Analýza podrobných dat: odstavení uhelných elektráren Počerady a Chvaletice by nedostatek elektřiny nezpůsobilo

22.4.2024 - Jiří Koželouh | Hnutí DUHA

Odstavení uhelných elektráren Počerady a Chvaletice neohrozí elektrizační soustavu dokládá analýza Hnutí DUHA. Na příkladu roku 2023 je jejich výkon na hodinové bázi reálně nahraditelný stávajícími kapacitami jiných říditelných zdrojů. Stejně tak odstavení těchto elektráren neohrozí dodávky tepla, Počerady nedodávají žádné a Chvaletice jen velmi málo. Navíc by odstavením těchto dvou elektráren došlo díky redukci spalování uhlí a nahrazování výrobou z emisně méně intenzivních zdrojů (účinnějšími uhelnými a plynovými zdroji) ke snížení emisí o více než 6 milionů tun oxidu uhličitého, což je jako by přestala jezdit všechna naftová osobní auta z českých silnic.

Analýzu najdete v příloze této tiskové zprávy a je ke stažení na:

https://hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2024/04/analiza_odstaveni_uhelných_elektraren_počerady_a_chvaletice_2024_04_16.pdf

Firma Sev.En podnikatele Pavla Tykače avizuje možné odstavení uhelných elektráren Počerady (instalovaný výkon 1 000 MW) a Chvaletice (instalovaný výkon 820 MW) v roce 2025. Ačkoli další provozovatelé uhelných elektráren (ČEZ, a.s. a SUAS Group, a.s.) tak rychlé odstavení neočekávají, je potřeba se potenciálním odstavením zmíněných dvou velkých zdrojů zabývat. Odborníci z Hnutí DUHA proto na základě analýzy dat z loňského roku ukazují možnosti, které má Česká republika při kompenzaci výpadku způsobeného odstavením zmíněných elektráren. Modelovou situaci spočítali na příkladu roku 2023, za který má Evropská síť provozovatelů přenosových soustav elektřiny (ENTSO-E) k dispozici kompletní hodinová data o výrobě jednotlivých zdrojů v české elektroenergetické soustavě na základě údajů povinně zveřejňovaných elektrárenskými firmami dle Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 „O integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií “REMIT“.

Analýza ukazuje, jaká dostupná kapacita by mohla být využita u jednotlivých zdrojů. Po využití dostupného výkonu Paroplynové elektrárny Počerady, Elektrárny Tušimice, Elektrárny Ledvice a Elektrárny Prunéřov by v roce 2023 zůstalo jen 11 hodin, kdy by Elektrárna Chvaletice a Elektrárna Počerady byly teoreticky potřeba pro pokrytí domácí spotřeby v celkové výši 2 398 MWh (tedy 0,035 % reálné výroby těchto elektráren a 0,004 % hrubé spotřeby elektřiny v ČR). Analýza zároveň nepočítá s kapacitou dalších zdrojů, jako je například elektrárna Tisová II a dalších. Je však zřejmé, že redukce posledních 2,4 GWh rozptýlených po 11 jednotlivých hodinách v roce by nebyl žádný problém nahradit.

Analýza se zabývala i výpadkem dodávek tepla. Elektrárna Počerady nedodává žádné dálkové teplo. Elektrárna Chvaletice dodává jen minimum tepla, a to zejména do stejnojmenného města. Aktuálně elektrárna uvádí, že dodává 130 TJ ročně do 500 domácností, budov občanské vybavenosti a průmyslových podniků. V případě odstavení a vhodné konfigurace by bylo možné využít stávající plynové kotle (o celkovém tepelném příkonu 37,9 MW) určené pro rozběhnutí elektrárny. V krátkodobém horizontu pak lze nahradit stávající teplo z uhlí například menším biomasovým či plynovým kotlem s výkonem do 20 MWt nebo kogenerační jednotkou (lokalita je plynofikována a plyn se zde již využívá ve zmíněných najížděcích kotlích), případně (podle stavu zateplení budov v síti)

tepelným čerpadlem. Některé napojené budovy také mohou přejít na lokální vytápění například tepelnými čerpadly či biomasovými kotli. Odstavení elektrárny Chvaletice tedy nepředstavuje problém ani pro místa, která jsou vytápěna dálkovým teplem z elektrárny.

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, říká:

“Odstavení uhelných elektráren Počerady a Chvaletice neohrozí elektrizační soustavu, oba zdroje běží zejména na vývoz elektřiny a jejich výkon i na hodinové bázi reálně nahraditelný stávajícími kapacitami jiných říditelných zdrojů. Navíc by odstavením těchto dvou elektráren došlo ke snížení emisí o více než 6 milionů tun oxidu uhličitého, což je jako by z roku na rok přestala v Česku jezdit všechna naftová osobní auta.”

<https://hnutiduha.cz/aktualne/analyza-podrobnych-dat-odstaveni-uhelných-elektřaren-pocerady-chvaletice-nedostatek>